

Villkor för åtagandet om riktade skötselåtgärder på naturbeten som ingår år 2025

För att erhålla ersättning för riktade skötselåtgärder på naturbeten ska du ingå ett femårigt åtagande.

Lämna in din ansökan om åtagande senast 17.6.2025 via Viputjänsten. Om du redan har ett gällande åtagande från år 2023 och vill ingå ett nytt åtagande för en annan areal ska du lämna in blankett Å13.

Åtagandeperiodens längd är fem år och omfattar tiden 1.5.2025–30.4.2030. Ett åtagandeår omfattar perioden 1 maj – 30 april. Du ska årligen ansöka om utbetalning av ersättningen.

Ersättningsbeloppet och villkoren för erhållande av ersättning kan ändra under åtagandeperioden om det sker ändringar i Europeiska unionens lagstiftning eller kraven som ingår i minimivån eller om det är nödvändigt för att förhindra dubbel finansiering. Om du inte samtycker till ändringarna kan du frånträda ditt åtagande utan återkrav.

Din ansökan om åtagande kan avslås och ersättning behöver inte beviljas eller utbetalas om du har vidtagit eller vidtar sådana åtgärder som uppenbart syftar till att kringgå villkoren för beviljande av ersättning eller till att undvika att villkoren för beviljande av ersättning behöver följas.

Din ansökan om ett nytt åtagande godkänns inte om du under en pågående åtagandeperiod har frånträtt ett motsvarande åtagande och det inte har gått två år sedan frånträddandet.

Innehåll

1. Allmänna villkor
2. Villkor för ingående av ett åtagande om riktade skötselåtgärder på naturbeten
3. Åtagandets areal
4. Åtagande
5. Ersättningsbelopp och utbetalning
6. Ändringar i åtagandet under åtagandeperioden
7. Möjlighet att frånträda åtagandet
8. Situationer då åtagandet förfaller
9. Situationer då landskapsregeringen meddelar att åtagandet upphör att gälla
10. Övriga bestämmelser
11. Lagrum som tillämpas

1. Allmänna villkor

Innehåll

Jordbrukare

Ålder

Areal på gårdsbruksenheten

För att kunna ingå ett åtagande om riktade skötselåtgärder på naturbeten ska

- du uppfylla villkoren för en jordbrukare
- du eller din make/maka ha fyllt 18 år senast 31 december året före du ingår åtagandet
- du bedriva **jordbruksverksamhet**
- du uppfylla kraven i villkorligheten och i kraven som hör till den sociala villkorligheten

Jordbrukare

Du är jordbrukare om du har ett jordbruksföretag och bedriver **jordbruksverksamhet**.

Du ska uppfylla villkoret för jordbrukare senast 15.6.2025.

Ålder

Du eller din make ska ha fyllt 18 år senast 31.12.2024. Med make avses din make eller maka eller en person som under skatteåret fortgående har levt med dig i ett gemensamt hushåll under äktenskapsliknande förhållanden utan att ingå äktenskap och som du tidigare har varit gift med eller med vilken du har eller har haft ett gemensamt barn.

Är du under 18 år kan du ingå ett åtagande och du kan beviljas ersättning i följande fall

- du har ingått äktenskap
- bedriver jordbruk som samägare tillsammans med din förälder
- om det finns andra särskilda skäl att avvika från ålderskravet.

Om jordbruk och trädgårdsodling bedrivs av flera jordbrukare eller i form av en sammanslutning är ett villkor för beviljande av ersättning att minst en jordbrukare, en medlem i sammanslutningen, en delägare eller en bolagsman uppfyller ålderskravet.

Areal på gårdsbruksenheten

Du ska under hela åtagandeperioden oavbrutet ha i din besittning minst tre hektar jordbruksareal vars markanvändningsslag är åker eller minst tre hektar naturbeten.

2. Villkor för ingående av ett åtagande om riktade skötselåtgärder på naturbeten

- Ditt åtagande ska omfatta minst 1,00 hektar
- De områden som ingår i åtagandet ska bilda egna basskiften. Ett basskifte ska vara minst 0,05 hektar stort
- Basskiftets markanvändningsslag måste vara Annat område
- Du ska ha området i din besittning under hela åtagandeperioden

3. Åtagandets areal

Innehåll

Areal som kan ingå i åtagandet

Areal som inte kan ingå i åtagandet

Ersättningsberättigad areal

Areal som kan ingå i åtagandet

Åtagandet ska omfatta en på förhand definierad betesareal.

I ett åtagande kan ingå

- naturbeten på kulturmark
- ängar
- strandängar
- hagmark

Områden som ingår i åtagandet ska ha klara förutsättningar för att genom skötselåtgärderna framgångsrikt främja artrikedomen i jordbruksmiljön eller landskapet.

Areal som inte kan ingå i åtagandet

Följande områden kan du inte ta med i ditt åtagande

- permanent gräsmark
- ekonomiskog eller annan sådan produktiv skogsmark som i första hand används för bedrivande av skogsbruk.
 - med sådana områden avses områden som i sin helhet är trädbevuxna och vars trädbestånd är ensidigt och i jämn ålder och vars fältskikt består i huvudsak av ris, så som blåbärsris, lingonris och ljung, eller mossor samt andra trädbevuxna områden som i sin helhet domineras av trädbeståndet även om det i fältskicket förekommer gräs och örter.
- områden som i sin helhet är trädbevuxna och vars virkesförråd överstiger
 - 70 kubikmeter tall och gran
 - 100 kubikmeter lövträd, hamlade äldre björkar och askar samt ek medräknas inte.
- områden där skogsförnyelse genom avverkning i fröträds- eller skärmställning eller plantering efter kalavverkning har påbörjats.

- områden som i sin helhet består av plantbestånd eller ungskog vars plantantal per stamantal kan anses bilda ett godtagbart plantbestånd enligt 5 § landskapsförordningen (1998:86) om skogsvård eller för andra motsvarande avverkade områden.
- sådana naturbeten som domineras av
 - tvinmark
 - impediment
 - bergsområden.
- naturreservat

I ett åtagande kan heller inte ingå områden som erhåller antingen EU-stöd eller stöd inom ramen för ett nationellt stödsystem för iståndsättande åtgärder eller fortlöpande skötselåtgärder.

Ersättningsberättigad areal

Ett basskifte måste vara ersättningsberättigat för att ersättning för riktade skötselåtgärder på naturbeten ska kunna beviljas för skiftet.

Registrerar du nya basskiften år 2025 blir basskiftet ersättningsberättigat utan att du särskilt ansöker om det förutsatt att

- basskiftets markanvändningsslag är Annat område
- du ansluter basskiftet till ditt åtagande

4. Åtagande

Innehåll

[Skötsel av området](#)

[Skötselplan](#)

[Skötseldagbok](#)

[Krav på miniminivå](#)

Skötsel av området

Gör en skötselplan tillsammans med en sakkunnig rådgivare för varje enskilt bete som ingår i ditt åtagande. Sköt området i enlighet med skötselplanen. Du ska påbörja åtgärderna under det första åtagandeåret på varje skifte som ingår i åtagandet, om inte den godkända planen förutsätter något annat.

Skötselåtgärderna ska minst omfatta

- en årlig betning med betande husdjur

Betena ska betas med ett lämpligt och för artsammansättningen anpassat betestryck så att området varken blir över- eller underbetat.

I skötselåtgärderna kan enligt skötselplanen vid behov ingå också

- slåtter
- bärgning av slåtterrester

- underhållsröjning av träd och buskar inklusive bärgning av röjningsrester
- avlägsnande av främmande arter
- lövtäkt
- andra motsvarande åtgärder

Du får inte avverka trädbeståndet på området om det inte ingår i den röjning som främjar den biologiska mångfalden och landskapet enligt skötselplanen.

Tillskottsutfodring får ske endast under högst två veckor i början och under högst två veckor i slutet av betesperioden.

Betet ska dessutom avskiljas med stängsel från gödslade betesvallar på åkermark för att ett för området lämpligt betestryck ska åstadkommas och för att en negativ gödslingseffekt från gödslade betesvallar på åkermark ska undvikas.

Du får inte använda handelsgödsel eller kemiska växtskyddsmedel på ett naturbete som ingår i ditt åtagande. Bekämpning av främmande arter så som jätteloka kan undantagsvis med landskapsregeringens särskilda tillstånd bekämpas med kemiska växtskyddsmedel.

Du får inte bearbeta, plantera eller så in växter på de naturbeten som ingår i ditt åtagande.

Skötselplan

I skötselplanen ska de åtgärder som du måste genomföra under åtagandeperioden definieras.

Gör skötselplanen utgående från betets karaktär, artsammansättning och behov av skötsel. Planen ska omfatta minst

- en karta på vilken åtagandets areal är markerad,
- en allmän beskrivning av området och en uppskattning av projektets inverkan på miljön och landskapet,
- lämplig betestidpunkt på betet,
- betesintensitet,
- typ av betesdjur,
- fällindelning,
- i vilken omfattning och vid vilken tidpunkt röjning och slåtter behövs samt bortförsel av röjnings- och slåtterrester samt
- en redogörelse för de åtgärder för vilkas genomförande det redan betalas något annat stöd eller någon annan ersättning i enlighet med ett av Europeiska unionen finansierat eller nationellt stödssystem

Bifoga planen till din ansökan om åtagande.

Skötseldagbok

Anteckna i en skötseldagbok uppgifter om

- antalet betande djur
- tidpunkt för betesgång och betesperiodens längd
- utförda skötselåtgärder och tidpunkt

Krav på miniminivå

Med miniminivå avses krav i den nationell lagstiftningen som du måste uppfylla för att ersättning ska kunna beviljas. Du får ingen ersättning för att du följer miniminivån, ersättning betalas endast för åtgärder som går utöver kraven i miniminivån.

Som ett krav på miniminivå för åtgärden ska iakttas verksamhetskraven 3 och 4 i bilaga III till EU-förordningen om strategiska planer:

- naturen i de Natura 2000-områden som inrättats med tanke på skydd av de naturtyper och habitat som anges i habitat- och fågeldirektivet ska skyddas,
- alla vilda fåglar, i synnerhet de fågelarter och habitat som anges i fågeldirektivet, i Natura 2000-områden och på övrig mark skyddas.

Naturbeten som finns utanför Natura 2000-områden ska du sköta så att särskilt skyddsvärda arter eller dess biotop inte skadas eller påverkas på ett sådant sätt att artens fortplantning eller fortsatta existens på förekomstplatsen äventyras. De särskilt skyddsvärda arterna räknas upp i 2 kap. [Landskapsförordningen \(2023:88\) om naturvård](#).

5. Ersättningsbelopp och utbetalning

Innehåll

Årlig ansökan om utbetalning

Försening på grund av force majeure och exceptionella omständigheter

Ersättningsbelopp

Minsta skiftesstorlek

Det minsta belopp som betalas

Registeruppgifternas offentlighet

Årlig ansökan om utbetalning

Du ska årligen lämna in en ansökan om utbetalning via Viputjänsten på det sätt som landskapsregeringen årligen beslutar om. Lämnar du inte in en årlig ansökan om utbetalning beviljas du ingen ersättning och landskapsregeringen kan häva ditt åtagande.

Lämna in din årliga ansökan inom den tidsfrist som landskapsregeringen årligen fastställer. Lämnar du inte in din ansökan inom den fastställda tidsfristen kan du inte få ersättningen till ett fullt belopp. Du kan lämna in din ansökan ännu i sju dagar efter att tidsfristen har gått ut. En försenad ansökan kan lämnas in endast på pappersblanketter. Du får pappersblanketter från landskapsregeringen endast på begäran. Lämnar du in din

ansökan för sent sänks beloppet av den ersättning som kunde beviljas med en procent för varje arbetsdag som ansökan är försenad. Ersättning beviljas inte om ansökan är över sju dagar försenad.

Du ansvarar för att uppgifterna i din ansökan är fullständiga och felfria. Om ersättning söks av en gårdsbruksenhet som innehas av flera än en fysisk eller juridisk person tillsammans, är alla innehavare av gårdsbruksenheten solidariskt ansvariga för ansökan och för att uppgifterna i den är fullständiga och felfria.

Försening på grund av force majeure och exceptionella omständigheter

En försenad ansökan anses ha kommit in inom utsatt tidsfrist om förseningen har berott på **force majeure eller exceptionella omständigheter**. Gör en anmälan till landskapsregeringen inom 15 dagar från att det är möjligt att göra en anmälan. Du får anvisningar från landskapsregeringen om hur du ska få din ansökan anhängiggjord.

Ersättningsbelopp

I ersättning betalas 645 euro per hektar och år.

Ersättning betalas för de kostnader och inkomstbortfall som föranleds av att åtgärder i åtagandet genomförs.

Minsta skiftesstorlek

Ersättning betalas för skiften som är minst 0,05 hektar. Skiften under 0,05 hektar beaktas dock i beräkningen av åtgärdernas minimiarealer.

Det minsta belopp som betalas

Det minsta belopp som betalas ut är 100 euro. Ersättningen för de obligatoriska åtgärderna och de frivilliga komplementen ska sammanlagt uppgå till minst 100 euro.

Registeruppgifternas offentlighet

Stöden som betalats ur Europeiska garantifonden för jordbruket och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling offentliggörs i **webbtjänsten** för uppgifter om EU-stöd. Uppgifterna kan granskas i webbtjänsten antingen kalender- eller räkenskapsårsvis. EU:s räkenskapsår är en period på ett år (16.10–15.10). Uppgifterna offentliggörs inte om summan av alla stöd som du fått via de ovan nämnda fonderna är högst 1250 euro. Stöd som i sin helhet finansieras nationellt offentliggörs inte, eftersom EU:s rättsakter som handlar om offentliggörandet av stöd bara gäller stöd från EU-fonder. Kommissionens mål är att öka transparensen för användningen av landsbygdsfonderna, och därför förutsätter kommissionen att också uppgifterna om stöd till privatpersoner offentliggörs.

Uppgifter som offentliggörs:

- stödmottagarens namn
- beskattningskommun
- stöd som betalats ur garantifonden för jordbruket och landsbygdsfonden.

6. Ändringar i åtagandet under åtagandeperioden

Innehåll

Överföring och delning av åtagandet

Minskning av åtagandets areal

Ökning av åtagandets areal

Överföring och delning av åtagandet

Överlåter du besittningen av hela gården till någon annan kan åtagandet överföras till den som övertar gårdens besittning. Om den som övertar gårdens besittning inte övertar ditt åtagande förfaller åtagandet utan att den ersättning som redan har betalats ut återkrävs av dig.

Den som övertar ditt åtagande ska på **blankett Å1d** ansöka om överföringen inom 15 vardagar från att besittningen till gården eller marken överfördes.

Minskning av åtagandets areal

Under åtagandeperioden kan du inte minska arealen i ditt åtagande.

Ökning av åtagandets areal

Under åtagandeperioden kan du inte öka arealen i ditt åtagande.

7. Möjlighet att frånträda åtagandet

Under åtagandeperioden kan du frånträda ditt åtagande

- vid sådana oförutsedda händelser som kan godkännas som **force majeure eller en exceptionell omständighet**
- om ersättningsbeloppet och villkoren för erhållande av ersättning ändras under åtagandeperioden på grund av att det sker ändringar i Europeiska unionens lagstiftning eller i kraven som ingår i minivån eller om det är nödvändigt för att förhindra dubbel finansiering. Om du inte samtycker till ändringarna kan du frånträda ditt åtagande utan återkrav.

Frånträder du ditt åtagande av andra orsaker än de som nämns ovan återkrävs den ersättning som har betalats till dig ändå från åtagandeperiodens början.

8. Situationer då åtagandet förfaller

Ditt åtagande förfaller

- om du inte längre har minst en hektar i ditt åtagande
- åtagandeperioden förlängs efter den inledande åtagandeperioden om fem år men du förlänger inte ditt åtagande
- du överför besittningen av hela gårdsbruksenheten till en annan person som inte övertar ditt åtagande

9. Situationer då landskapsregeringen meddelar att åtagandet upphör att gälla

Landskapsregeringen kan meddela att ditt åtagande upphör att gälla om

- du har hemlighållit någon omständighet av väsentlig betydelse med avseende på åtagandet
- lämnat en väsentligen oriktig uppgift om en omständighet av väsentlig betydelse med avseende på åtagandet
- du eller gårdsbruksenhetens senare ägare till vilken åtagandet har överförs i väsentlig grad bryter mot åtagandet.

Om landskapsregeringen meddelar att ditt åtagande upphör att gälla kan den ersättning som betalats ut på basen av åtagandet återkrävas av dig.

10. Övriga bestämmelser

Innehåll

[Bevarande av handlingar](#)

[Inspektioner och tillsyn](#)

[Allmänna grunder för sänkning av ersättning](#)

[Allmänna bestämmelser om upphörande med utbetalning och återkrav](#)

[Myndighetens rätt att få uppgifter](#)

[Skyldighet att lämna uppgifter](#)

[Delgivningsskyldighet](#)

[Force majeure och exceptionella omständigheter](#)

Bevarande av handlingar

Handlingar, anteckningar och intyg som ingår i villkoren för att erhålla ersättning och som du inte lämnar in till landskapsregeringen ska du bevara i fyra år efter att åtagandeperioden upphörde.

Inspektioner och tillsyn

Den myndighet som utövar tillsynen kan utföra inspektioner på din gård. Vid tillsyn på plats kontrolleras att uppgifterna i din ansökan stämmer och att du har följt villkoren för erhållande av ersättning.

Arealmonitorering (satellitövervakning), fotografier som innehåller grafisk information och obemannade luftfarkoster får användas vid tillsynen.

Myndigheten som utövar tillsyn har rätt att få för tillsynen behövliga handlingar och uppgifter av dig eller din företrädare.

Du eller din företrädare ska på begäran av myndigheten lämna behövlig hjälp under tillsynen.

Allmänna grunder för sänkning av ersättning

Ersättning beviljas inte eller den ersättning som beviljas minskas om

- du inte uppfyller villkoren för att vara berättigad till ersättning
- du inte uppfyller förutsättningarna för beviljande av ersättningen
- om du inte fullgör andra skyldigheter som hänför sig till ersättningen.

Ersättningen minskas också om Europeiska unionens lagstiftning kräver det.

Ersättning beviljas inte om du helt eller delvis hindrar genomförandet av en inspektion eller kontrollbesök.

Allmänna bestämmelser om upphörande med utbetalning och återkrav

Du ska utan dröjsmål återbetala ersättning eller en del av det som du har fått felaktigt till ett för stort belopp eller uppenbart utan grund.

Utbetalning av ersättning avbryts och ersättningen återkrävs om

- förutsättningarna för beviljande eller utbetalning av ersättningen inte har uppfyllts
- villkoren för erhållande av ersättningen inte har följts
- du har lämnat felaktig eller bristfällig information som i väsentlig grad har påverkat beviljandet eller utbetalningen av ersättningen
- du hindrar genomförandet av en inspektion

Utbetalning av ersättning avbryts och ersättningen återkrävs också om Europeiska unionens lagstiftning kräver det.

På belopp som återkrävs ska du betala en årlig dröjsmålsränta enligt 4 § 1 mom. i räntelagen.

Myndighetens rätt att få uppgifter

Du förbinder dig att på begäran lämna in till landskapsregeringen uppgifter som behövs för uppföljning och utvärdering av ersättningarna och dess effekter.

Skyldighet att lämna uppgifter

Du ska utan dröjsmål skriftligen meddela landskapsregeringen om sådana förändringar i förhållandena som kan påverka ersättningsbeloppet eller medföra att ersättningen återkrävs eller att utbetalningen avbryts eller inställs.

Delgivningsskyldighet

Den primära jordbrukaren på gården ska underrätta de övriga delägarna av gården om delgivningar som kommit från myndigheterna.

Force majeure och exceptionella omständigheter

Enligt EU-rättsakterna kan bland annat följande oförutsägbara händelser från fall till fall godkännas som force majeure och exceptionella omständigheter:

- stödmottagaren avlider
- stödmottagaren blir arbetsoförmögen under en längre tid
- en allvarlig naturkatastrof påverkar gårdsbruksenhetens odlade areal i väsentlig grad
- byggnader för uppfödning av djur på gården förstörs genom olyckshändelse
- en epizooti eller växtsjukdom drabbar jordbrukarens hela djurbesättning eller en del av den eller på motsvarande sätt jordbrukarens grödor

- hela eller en avsevärd del av gårdsbruksenheten exproprieras, om expropriationen inte kunde förutses när ansökan lämnades in.

Lämna in en fritt formulerad skriftlig anmälan om force majeure tillsammans med styrkande handlingar till Ålands landskapsregering inom 15 arbetsdagar från den dag då det har varit möjligt att lämna in anmälan.

Force majeure kan gälla enbart den årliga ansökan om utbetalning eller genomförandet av enskilda åtgärder, åtagandet behöver inte avslutas om den årliga ansökan om utbetalning inte kan lämnas in eller en åtgärd inte kan genomföras under ett visst år på grund av force majeure.

11. Lagrum som tillämpas

- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 av den 2 december 2021 om fastställande av regler om stöd för de strategiska planer som medlemsstaterna ska upprätta inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken (strategiska GJP-planer) och som finansieras av Europeiska garanti-fonden för jordbruket (EGFJ) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) samt om upphävande av förordningarna (EU) nr 1305/2013 och (EU) nr 1307/2013.
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 av den 2 december 2021 om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av förordning (EU) nr 1306/2013.
- Kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/1172 av den 4 maj 2022 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 vad gäller det integrerade administrations- och kontrollsystemet inom den gemensamma jordbrukspolitiken samt tillämpningen och beräkningen av administrativa sanktioner för grundvillkor.
- Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/128 av den 21 december 2021 om fastställande av tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 om utbetalande organ och andra organ, ekonomisk förvaltning, räkenskapsavslutning, kontroller, säkerheter och öppenhet.
- Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/1173 av den 31 maj 2022 om regler för tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 vad gäller det integrerade administrations- och kontrollsystemet i den gemensamma jordbrukspolitiken.
- Rådets förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 av den 18 december 1995 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen.
- Landskapslag (2023:17) om finansiering av landsbygdsnärningar.
- Landskapslag (1988:50) om lån, räntestöd och understöd ur landskapets medel samt om landskapsgaranti.
- Landskapsförordning (2023:32) om miljöersättning, ersättning för ekologisk produktion och ersättning till områden med naturliga begränsningar.
- Landskapsförordning (2023:55) om verkställighet av areal- och djurbaserade ersättningar.